

Homilie Gedaanteverandering (A) van de Heer in de O.L.Vrouwkerk, Assebroek (05-08-2023)

Lezingen: Daniël 7,9-10.13-14; 2 Petrus 1,16-19; Matteüs 17,1-19

Broeders en Zusters,

Op 6 augustus wordt in onze Kerk het feest van de transfiguratie van Jezus Christus gevierd, ook genoemd de Gedaanteverandering van de Heer. In de liturgie hoorden we Matteüs' verhaal van Jezus' gedaanteverandering of transfiguratie op de berg. Het is een merkwaardig verhaal. Aan de ene kant gaat er iets fascinerends van uit: Jezus' uiterlijk verandert en hij wordt omhuld door een stralend licht. Aan de andere kant roept het verhaal veel vragen op bij de mens van vandaag: hoe moeten we ons deze gebeurtenis voorstellen; wat is er nu eigenlijk gebeurd? Zijn Mozes en Elia werkelijk verschenen en heeft er werkelijk een stem uit de wolk gesproken?

Om een antwoord op die vragen te vinden moeten we goed beseffen dat het niet om een alledaagse, banale ervaring gaat. Het begin van het verhaal maakt dit heel duidelijk. Jezus neemt zijn leerlingen mee naar een eenzame bergtop, weg van het dagelijks gewoel. Hij leidt hen binnen in de afzondering, een plaats waar je God kunt ontmoeten. Dat is het eerste dat we niet mogen vergeten: sommige dingen kun je niet zien met de ogen van je lichaam; sommige zaken kun je enkel zien met de ogen van het geloof. Wanneer de mens gelooft, ziet en hoort hij werkelijkheden die hij op geen enkele andere manier kan zien en horen.

Goed en wel, hoor ik jullie zeggen, maar als Jezus van gedaante verandert, dan moet je dat toch ook met je eigen ogen kunnen zien? Als je helemaal niets ziet, dan gebeurt er misschien ook niets. Om enigszins te begrijpen wat er gebeurde, moeten we misschien aandacht hebben voor vergelijkbare ervaringen in ons eigen leven. Is het jullie ook al opgevallen dat het uiterlijk van een mens, vooral zijn of haar gelaat, vaak de weerspiegeling is van wat er innerlijk in hem of haar omgaat? De fonkelende ogen van een echt boosaardige mens jagen ons spontaan schrik aan. En wanneer verliefde mensen elkaar aankijken, branden er lichtjes in hun ogen. De liefde in hun hart doet hun aangezicht stralen. En als je naar een abdij gaat, en daar kijk je naar het gelaat van de monniken of monialen die leven in een sfeer van dagelijks intens gebed, van intieme omgang met God, dan kun je dat zien op hun gelaat. Er straalt een innerlijke rust en vrede uit. Hun volgehouden zoektocht naar het gesprek met God maakt dat ze er anders uitzien dan mensen die hele dagen gejaagd rondlopen, of die alleen maar oppervlakkige dingen najagen.

Ooit heb ik het geluk gehad om Mother Teresa van Calcutta in Indië te ontmoeten. Ik mag hier getuigen dat dit voor mij een intense ervaring geweest is. Mother Teresa was ongetwijfeld een heilige. Ze straalde een intense rust uit. Ik voelde me in haar aanwezigheid helemaal aanvaard, niet veroordeeld, wel aangesproken in mijn diepste en edelste gevoelens. Uiterlijk, fysiek gesproken was ze een klein vrouwtje met een gelaat verschrompeld door de ouderdom. En toch straalde zij een rust en een vrede uit die moeilijk onder woorden te brengen zijn. Haar innerlijke godsverbondenheid maakte dat haar gelaat alleen maar goedheid en een spirituele schoonheid uitstraalde.

Als we het gebeuren van Jezus' gedaanteverandering willen begrijpen, moeten we in dezelfde lijn denken. De transfiguratie is niet zo maar een uiterlijke verandering. De verandering komt van binnen uit. Het is het innerlijke geheim van Jezus dat naar buiten treedt. Het is een gebeuren waarin het geheim van Jezus' goddelijkheid zijn hele menselijkheid doorstraalt. Zijn goddelijk wezen wordt voor een beperkte tijd geopenbaard in het verblindend licht van zijn getransfigureerde lichamelijke gestalte. De Oosterse christenen zien de transfiguratie vooral als een feest van licht. God zelf is in zijn wezen onzichtbaar. Maar hij openbaart zich in de goddelijke energieën die uit Hem stromen. Deze goddelijke energie wordt als het ware zichtbaar

in zijn “heerlijkheid”, in het stralende licht dat van hem uitgaat. Maar je kunt dit licht enkel zien met de ogen van het geloof. In het Sanctus van de mis bidden we telkens weer “vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid”. Zelfs de natuur, de hele kosmos wordt als het ware getransfigureerd door Gods heerlijkheid. Het vraagt een geloofsblik om Gods schoonheid in de schepping te ervaren. Het vraagt eveneens een geloofsblik om Gods aanwezigheid en schoonheid te ervaren in het gelaat van heiligen en in dat van Jezus, Gods welbeminde Zoon.

Voor de drie leerlingen die Jezus meenam op de berg, Petrus, Jakobus en Johannes, was het een verwarrende ervaring. Toen ze iets gewaar werden van Jezus’ goddelijk geheim, wilden ze zich vastklampen aan dit mooie moment. Petrus neemt het woord en stelt voor om drie tenten te bouwen, één voor Jezus, één voor Mozes en één voor Elia, die met Jezus in gesprek waren. Maar een stem uit de hemel onderbreekt hun wensdromen en zegt dat ze moeten luisteren naar Jezus, de geliefde Zoon van God. En inderdaad, Jezus brengt hen terug naar de gewone werkelijkheid, dat wil zeggen naar het feit dat ze op weg zijn naar Jeruzalem, naar de stad waar Jezus zal lijden en smadelijk sterven en zij misschien met hem. Daarover ging trouwens het gesprek met Mozes, de grootste wetgever, en Elia, de grootste profeet uit het eerste Verbond. De intense ervaring van de transfiguratie was voor de leerlingen een bemoediging voor onderweg. Ze werden uitgenodigd om te luisteren naar Jezus, en met hem de weg van lijden en dood te gaan, en daar doorheen op te gaan naar het volle leven van de verrijzenis.

Broeders en zusters, wat betekent dat voor ons? Als christenen worden ook wij uitgenodigd de weg van de transfiguratie te gaan. Ons hele leven is een groeiproces waarin we getransfigureerd kunnen worden door gebed, vasten en liefde tot de naaste. Toen ik in Leuven gedurende een aantal jaren professor was aan de Faculteit Theologie, woonde ik in het Leo XIII-seminarie, een huis waar priesterstudenten verbleven maar ook andere studenten uit binnen- en buitenland. Toen verbleven daar ook een aantal studenten/innen uit Oekraïne die tijdens de vastenperiode dagelijks letterlijk vasten en baden. En na die veertig dagen waren ze spiritueel en lichamenlijk veranderd. Ze straalden een diepe innerlijke vreugde uit, en ze zagen er zelfs lichamenlijk frisser en aantrekkelijker uit. Bij sommigen onder hen greep er een werkelijke ‘gedaanteverandering’ plaats.

In een van zijn brieven spreekt ook Paulus over dit proces van transfiguratie. Hij zegt: “De Heer Jezus Christus zal ons armzalig lichaam herscheppen en het gelijkvormig maken aan zijn verheerlijkt lichaam”. “Ons armzalig lichaam”. Als een mens ziek is of ouder wordt, dan beseft hij hoe armzalig het lichaam wel kan zijn. Het verschrompelt, het wordt lelijk, het doet pijn. Beseffen wij wel voldoende dat God ons uiteindelijk helemaal wil transfigureren en herscheppen, naar ziel én lichaam? Hij wil niet enkel onze ziel zuiveren van boosheid en zonde, maar ook ons lichaam herstellen in zijn oorspronkelijke schoonheid. We zullen echt gelijkvormig worden aan het verheerlijkte lichaam van Jezus Christus. In die zin brengt het Woord Gods dat we vandaag hoorden een boodschap van troost en hoop. Weliswaar wordt ieder van ons geconfronteerd met geestelijk of fysiek lijden, met ziekte en dood. Maar tegelijkertijd begint er nu al een proces van transfiguratie, dat zal uitmonden in een toestand van heerlijkheid en schoonheid. Met Christus zullen ook wij eens ten volle van gedaante veranderen. Ondertussen dienen we te aandachtig te luisteren naar de stem van Gods welbeminde Zoon. We hebben het al gedaan in deze eucharistie. We voelen ons gesterkt om het ook in de toekomst te doen, elke dag opnieuw. Amen

Adelbert Denaux, pr.